

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Luchtvaartnota en Luchtruimherziening

14 juni 2019

Agenda

1. Luchtvaartnota

- Zienswijzeprocedure NRD
- PlanMER: perspectief vullen met bouwstenen

2. Luchtruimherziening

- Opgave en doelen
- Besluitvorming en participatie
- Startbeslissing

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Luchtvaartnota

Afstemmen met de omgeving:
BO provincies en gemeenten
Klankbordgroep
Provinciale kerngroepen
Zienswijzprocedure

Q1

Q3

Q3/Q4

Bloemlezing + kennisbasis

- Zorgen;
- Issues;
- Vraagstukken

Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)

- Trends en ontwikkelingen;
- De opgaven voor de Luchtvaartnota;
- Alternatieve beleidspakketten;
- Beoordelingskader

PlanMER

- Scoren van beleidsstrategieën;
- De effecten, kansen en risico's beleidskeuzes én alternatieven;
- De wisselwerking effecten van beleidskeuzes;
- Negatieve effecten en/of risico's te mitigeren.

Luchtvaartnota

- Uitnodigende visie
- Uitdagende visie
- Feiten en trends
- Beleidsopgaven
- Uitvoering
- Agenda
- Verantwoording

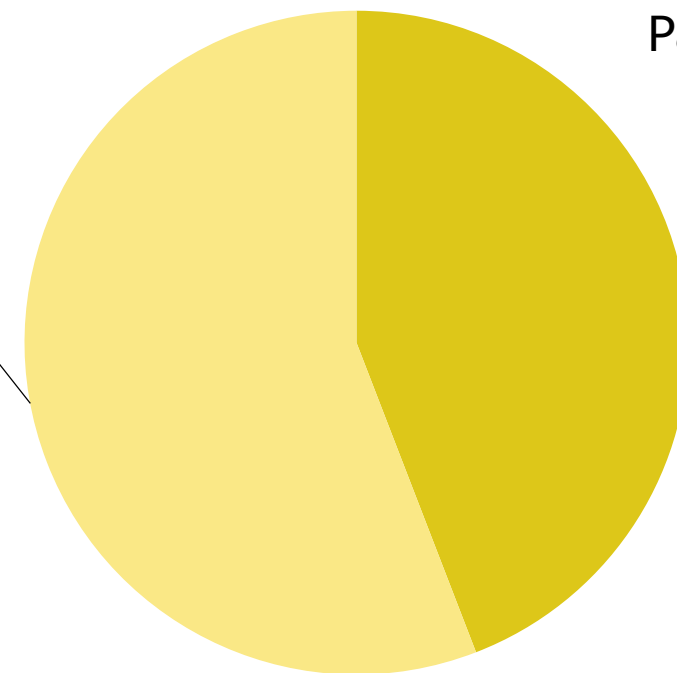
Zienswijzeprocedure NRD

- › Zienswijzeprocedure 20 maart – 16 april
- › Circa 179 zienswijzen binnengekomen

- › Indieners:
 - Gebruikers: ANVR, VNO-NCW West, Evofenedex, etc.
 - Omwonenden: LBBL, ORS, stichting HoogOverijssel, SATL, etc.
 - Natuur- en milieuorganisaties: Natuur en Milieu, Milieufederatie Noord-Holland, etc.
 - Overheden: provincies Zuid-Holland, Noord-Brabant, Zeeland, Overijssel, gemeenten, BRS, LVNL, etc.
 - Sector: BARIN, KLM, Royal Schiphol Group, KNVvL, FNV, etc.

Beroepsmatige
participanten
56%

Particulieren
44%

Veel genoemde onderwerpen

- › Geluidhinder
- › Gezondheidseffecten (o.a. ultrafijnstof)
- › Economische meerwaarde (zowel groot als klein ...)
- › Alternatieven (trein, luchthaven in zee)
- › Klimaatteffect

Vervolg:

- › Zienswijzen verwerken, analyseren, categoriseren (april/mei)
- › Zienswijzen worden meegenomen in verdere proces Luchtvaartnota
- › Inhoudelijke reactie formuleren vanuit IenW en RHDHV (toetskader) (mei)
- › Nota van antwoord opstellen (juni)
- › Publicatie gelijktijdig met ontwerp Luchtvaartnota (sept)

PlanMER: perspectief vullen met bouwstenen

- › Denkrichtingen uit NRD: veiligheid, economie, klimaat, leefomgeving) -> uitgewerkt in bouwstenen voor beleid.
- › Binnen elke denkrichting zijn verschillende keuzes mogelijk
- › Pakketten met bouwstenen samengesteld die de hoekpunten van het luchtvaartdebat in Nederland representeren:
 - Voortbouwen (= doortrekken huidig beleid)
 - Normeren (= sturen vanuit scherpe normstelling tav klimaat en leefomgeving)
 - Concentreren (= optimaal verbindingen netwerk, centraal accommoderen vraag, investeren in leefomgeving/bereikbaarheid,)
 - Verdelen (= regionale ontwikkelkansen, nieuwe ontwikkelingen luchtvaartmarkt)
- › Vervolg: trechteren naar voorkeursstrategie -> Samenstel van beleidsbouwstenen uit de hoekpunten.

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Luchtruimherziening

Luchtruimherziening in het kort

Opgave

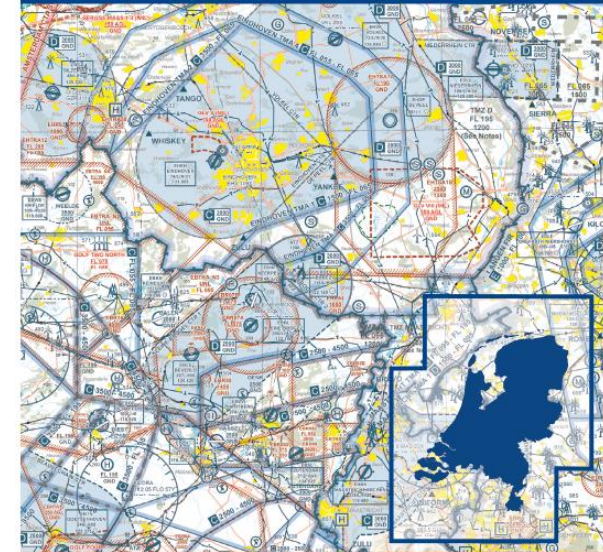
Realisatie van een integrale, toekomstbestendige inrichting en beheer van het luchtruim, gebaseerd op een zorgvuldige afweging van publieke belangen, in samenwerking met (internationale) partners en in gerichte dialoog met de omgeving (stakeholders).

Doelen

- › Verruimen civiele en militaire capaciteit in het luchtruim
- › Efficiënter gebruik en beheer t.b.v. alle luchtruimgebruikers
- › Duurzaamheid: vermindering impact op klimaat en omgeving (geluidshinder, CO₂ en (ultra)fijnstof)

Veiligheid geldt als randvoorwaarde

Aeronautical Chart ICAO 1:500.000 The Netherlands

Edition 2019

- For latest information consult NOTAM and AIP Netherlands, SUP and GEN 3.2 (www.als-netherlands.nl).
- Aeronautical information outside Amsterdam FIR is published under reservation.
- Before entering adjacent FIRs consult appropriate AIP's and NOTAM.

Aeronautical data effective

28 MAR 2019

Aeronautical data up to

FL 100

ELEVATIONS
IN FEET AMSL

Copyright © 2019 Aeronautical information reserved to: Air traffic Control the Netherlands
Copyright © 2018 Topographic base reserved to: Dienst voor het Kadaster en de openbare registers, Apeldoorn

Isogonic lines: 2015

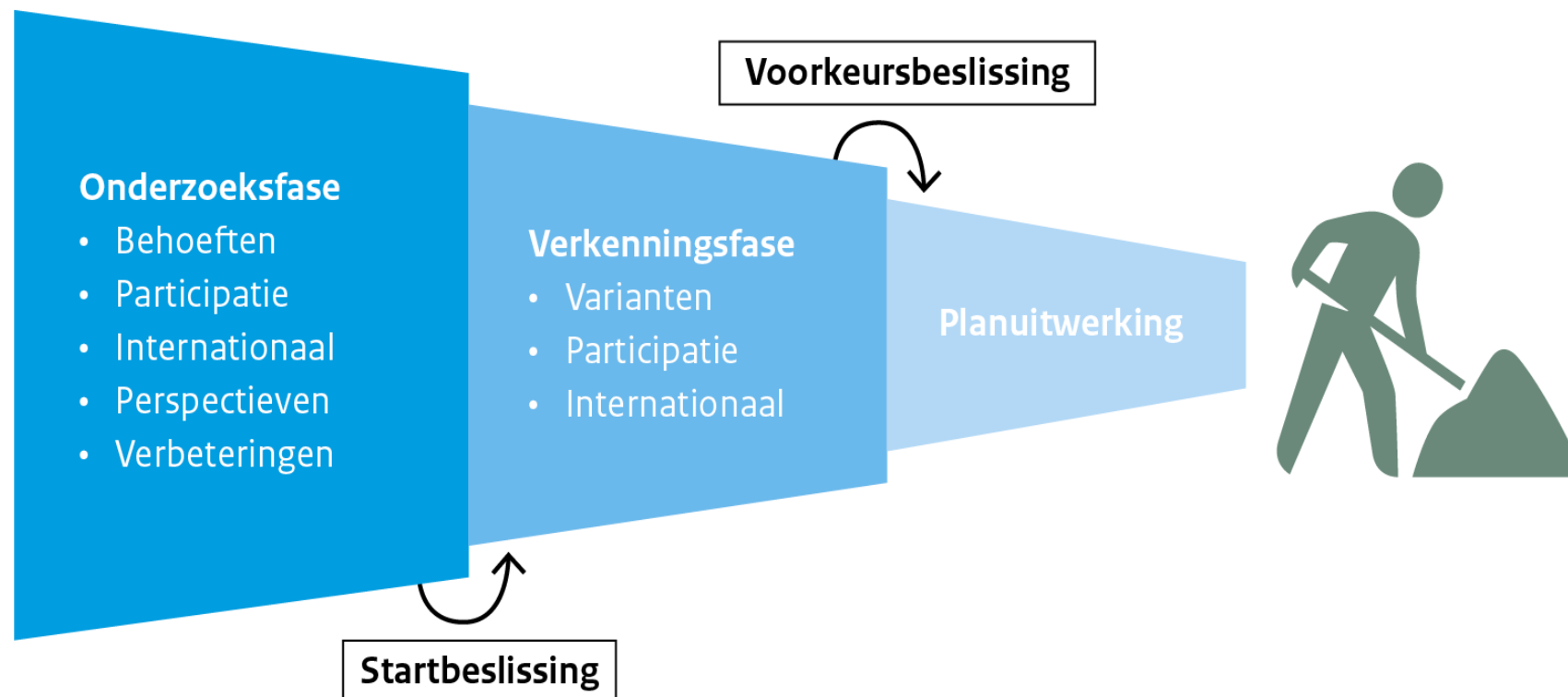
Topographic base: 2018

This aeronautical navigation chart is jointly published by:

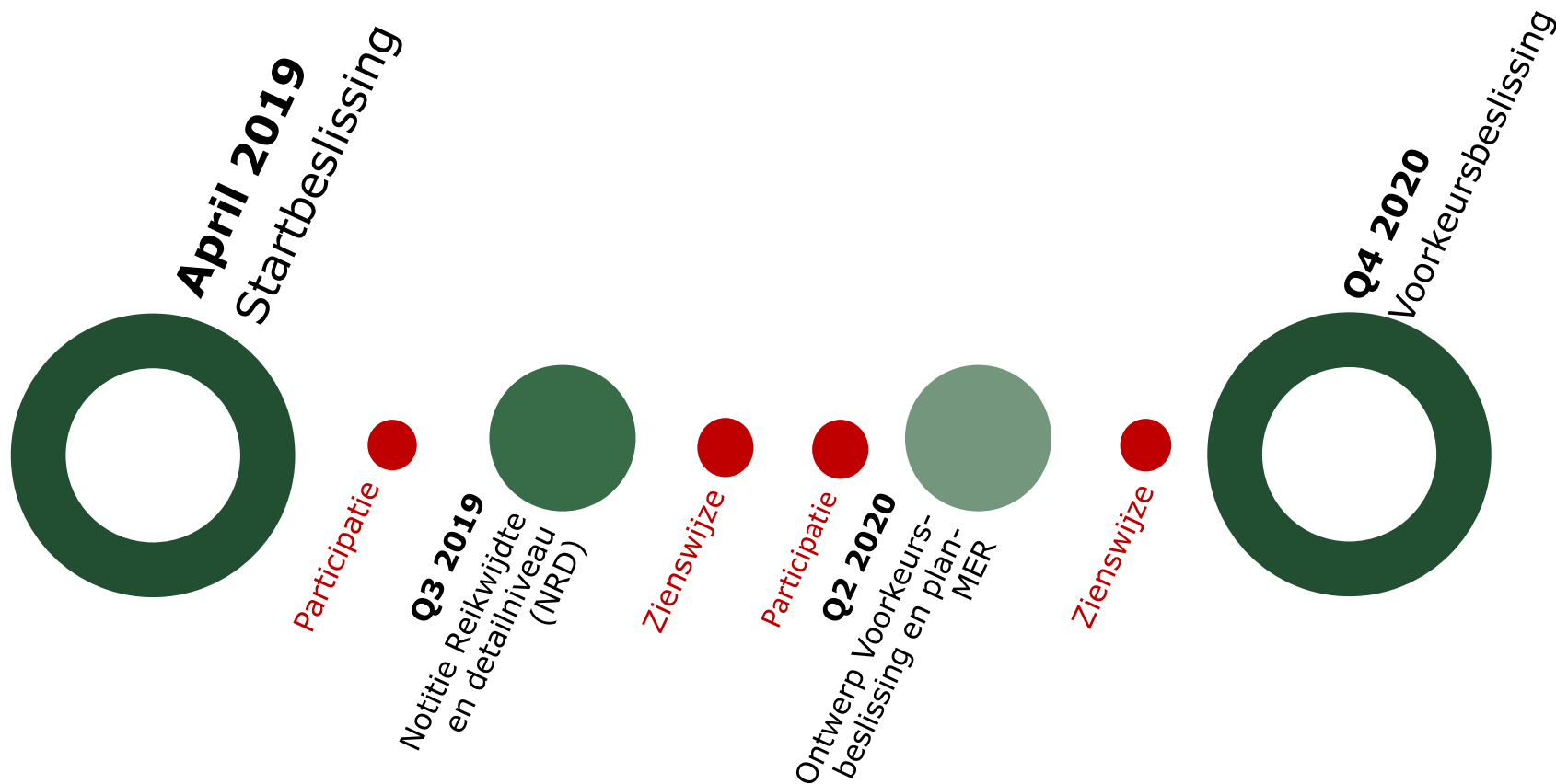

Fasering en planning

Besluitvorming en participatie

Startbeslissing

De luchtruimherziening gebeurt via drie sporen, zoals is vastgelegd in de Startbeslissing:

- > **Spoor 1:** verbeteringen aansluitroutes Lelystad (winter 2021/2022)

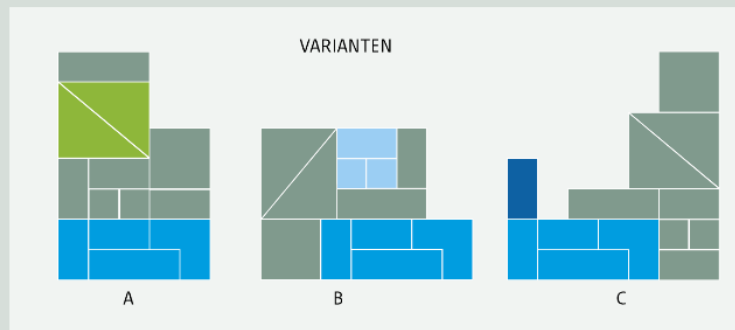
- > **Spoor 2:**
 - Inpassing van een militair oefengebied in het noorden van Nederland
 - Herinrichting van het oosten en zuidoosten van het Nederlands luchtruim

- > **Spoor 3:** roadmap voor de ontwikkeling van het luchtruim vanaf 2023

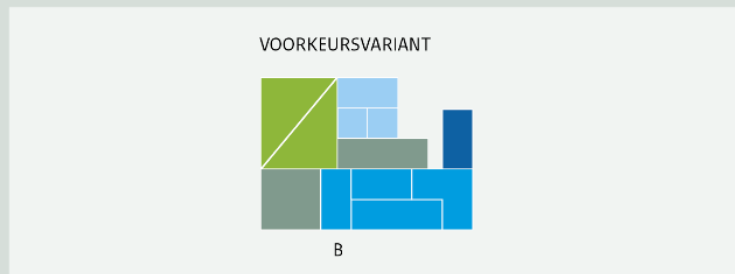
Van bouwstenen tot voorkeursvariant

UITGANGSPUNTEN

PRESTATIE-EISEN

- Ontwerpdag 26 juni
- NRD augustus/september